

iPad'in fiyatı 'pasaport karaborsası' yarattı

Sanal Alem / 25/09/2010

iPad ve iPhone başta olmak üzere pek çok teknolojik ürünün Türkiye'ye ithalatının gecikmeli yapılması ve yurtdışına kıyasla yüksek fiyatlarla satılması yeni bir sektör yarattı.

VOLKAN ŞAHİN

İSTANBUL -Telefonlar ve 3G özellikli iPad'ler gibi IMEI numarasına sahip cihazların yurtdışından getirilmesinde pasaporta kayıt işlemi zorunlu. 2008 yılında yapılan değişiklikle daha da sıkılaştırılan mevzuat, teknoloji tutkunlarının adeta elini kolunu bağlıyor. Ama her geçen gün artan talep koşulları zorlayarak arzı da doğurdu.

Mevzuat dinlemiyorlar

Apple Temmuz 2007'de piyasaya sürdüğü iPhone ile teknoloji tutkunlarının gönlünde adeta taht kurmuştu. Bu konumunu iPhone 4 ve iPad ile kuvvetlendiren şirketin Türkiye lansmanındaki gecikmeler ve yurtdışına kıyasla yüksek satış fiyatları teknoloji tutkunlarını yeni çareler aramaya yöneltti. Kaçak cep telefonu sayısındaki patlamanın ardından yürürlüğe konulan yeni mevzuat nedeniyle Türkiye'de bu ürünlere ulaşabilmek ABD ve Avrupa'daki kadar 'kolay' olmuyor. Son örnek olan iPhone 4 ABD lansmanının ardından üç ay sonra Türkiye'de operatörler tarafından satışa sunuldu. İç piyasada oluşabilecek haksız rekabetin ve vergi kaybının önüne geçmek için başlatılan, IMEI numarasına sahip cihazların bireysel olarak yurda sokulması sırasında pasaporta kayıt ettirilmesi zorunluluğu, teknoloji tutkunlarının elini bağlıyor. Ancak gözü kullanıcılar ve pasaport sahipleri bu soruna da bir çözüm buldu.

Hac mevsimi fiyatlar düşüyor

Yurtdışından uygun fiyata getirilen ancak pasaport kaydı bulunmayan cihazlar için sanal alemde bir

araya gelen pasaport sahipleri ve cihaz kullanıcıları bu işlemi karşılıklı anlaşarak gerçekleştiriyor ve mevzuatın arkasından dolanıyor. Tabii 'ücreti mukabilinde.' Kurulan sanal borsada pasaport kayıt hakkı 50 ile 150 TL arasında değişen ücretlerle el değiştirirken özellikle Hac dönemi ve yaz tatili gibi yurtdışı giriş-çıkış trafiğinin arttığı dönemlerde fiyatlar da düşüş trendine giriyor.

Kayıt süreci nasıl işliyor?

-IMEI numarasına sahip ürün yurtdışından çeşitli şekillerde (yolcu beraberinde ya da kargo ile) Türkiye'ye getiriliyor.

Mevzuata göre ürünün Türkiye'ye girişinden itibaren bir ay içinde yurtdışına çıkmış bir pasaportla eşleştirilmesi gerekiyor ve dolayısıyla kullanıcı pasaport arayışına başlıyor.

-Pasaport sahibi ile ürünün ya da kullanılacak sim kartın aynı kişiye ait olması zorunluluğunun bulunmaması ve pasaport sahibinin geldiği ülke ile cihazın geldiği ülkenin aynı olmasının gerekmemesi girişimcileri harekete geçiriyor.

-Üzerine ürün kaydettirilmemiş pasaporta sahip girişimciler haklarını 50-150 TL arasında değişen fiyatlarla ürün sahiplerine devrediyor. Fiyatlar -Hac dönemi ya da yaz tatili gibi yurda giriş-çıkış trafiğinin arttığı dönemlerde düşüş trendine giriyor.

-Bir süre öncesine kadar sahibinden.com ve gittigidiyor.com üzerinden de yapılan pasaporta kayıt hakkı devri şu an sadece forum siteleri aracılığıyla yapılıyor.